

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 „
Negyed évre 3 „
Videki előfizetők bélyegköltése egész évre 2 K.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-u. 71. szám.
(Schwartz-ház) II. emelet, feljárt 1. fölépcsőn.

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa
György könyvelő kezeihez is.

LINOLEUM ÁRUHÁZ. LINOLEUM ÁRUHÁZ

TELEFON 644.

PIAC-U. 58. sz. alá helyezettett át

Haas Lipót

Linoleum, viaszosvászon s
gummiárú gyári raktára.

Végh Gyula, szücsmester

Elsőrangú modern szücsárú vál-
lalata 0000000000000000000000
Kész árúkbán a legnagyobb vá-
laszték. — Boák és karmantyuk
dusan felszerelt raktára 00000

Debreczenben, Szent Anna-utca 3. szám alatt

Fehértói Béla

elsőrangú és legolcsóbb
temetkezési intézete
Debrecen, Csapó-u. 4

+++ Telefonszám 11—85. +++

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

Most nyílt meg Szent Anna-u. 3. sz. alatt

GOLDMARK budapesti kalapgyáros
debreczeni szalonja **MAROSSY GIZELLA**

vezetése alatt, ahol kizárólag raktára
van párizsi és bécsi eredeti modelleknek.

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések rendelje meg

FÖLDVÁRI-nál

üzleti telefon 168., gyári telefon 816. Tanuló felvétetik.

A tavaszi idő beálltával ajánlom
férfi-, fiu- és leányka gyermek-
ruháimat, mely óriási választék-
ban van raktáron.

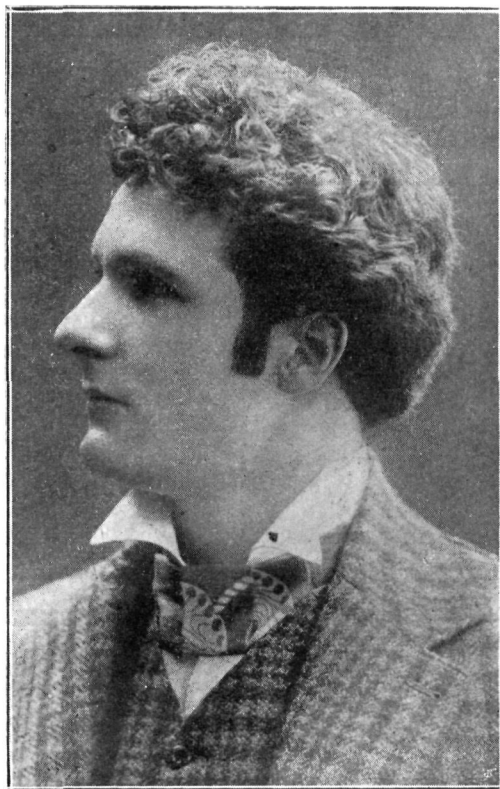
NEUMANN M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

DEBRECZEN, Piac-u. 51. (Főpostával
szemben.)

Orvosságot és vegyvizsgálatot
PONTOSAN KÉSZIT VVVVVV

Dr. SZELÉNYI, Piac-utca 30.
KOSSUTH-PATIKA. VVVVVVV

DEÉSY ALFRÉD.

Gazdák Sütődéje Részvénytársaság.

Böszörményi-ut 15. szám. Telefon szám 924.

Kenyér, kifli, szemle s egyéb süteményei a legolcsóbbak, legkifogástalanabbak és legtaplálóbbak. ::

Pontos és gyors szállítás házakhoz is. ==

KEZTYÜK, KÖTSZEREK,
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN:

Schön Sándor

kesztyű, kötszer- és orvosi
műszertárában

Piac-utca 26. sz. előtti barakból áthelyezett Piac-
és Csapó-utca sarkán lévő volt Kálnai-féle üzlet-
helyiségbe a BIKÁ-SZÁLLODÁVAL szemben. ++++

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

TERMÉSZETES ÉGVÉNYES
SAVANYUVIZ.

NŐI FÉRFI ÉS GYERMEKCIPOK, KALAP
ÉS URI DIVAT UJDONSÁGOK nagy választékban

GLÜCK EDE

oipő és uri divat ujonnan berendezett nagy áruházában
Debreczen, Piac-u. 22. Kossuth-u. sarkán.
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK. TELEFON 602.

Gyógyárú, vegyszerek, gummiárú, kötszerek, gazdasági és állatgyógyászati cikkek nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszer
» különlegességek. «

MIHALOVITS JENŐ

GYÓGYSZERTÁRA ÉS GYÓGYSZERÉSZETI MŰ-
LABORATORIUMA A „KIGYÓHOZ”.

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 31. SZ.

VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

A bel- és kül-
földi gyógyszer-
különlegességek,
— hasonszerű
gyógyszerek, kötszerek, szepítő-
szerek — legna-
gyobb raktára
Debreczen és vi-
... dékére. ...

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alaptőke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betét-
állomány nyolcmillió korona.

Érdeklődősségekben a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletágai: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltóleszámitolás, törlesztés és jelzálogkölcsönök. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdéi megbízások, hitel-
levelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruaktár,
Safe-deposit (magánleltet pénztár).

Affiliált intézetei: Kabai takarékpénztár r.-t., Nádudvari takarékpénztár
r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámospércs.

TÖRLEY

TALISMAN - CASINO - RÉSERVÉ

A LEGELEGÁNSABB

zacco és zsakett öltönyök, felöltők, doublé át-
meneti kabátok, szalon, smoking és frakkkülön-
legességek, ugyszintén **sikkes egyenruhák készülnek**

PRELOVSZKY ANDRÁS

polgári és katonai egyenruha uri szabónál ooooo

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 4. SZÁM.

Donogán és Somossy

Debreczen. Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye. Kész fehér-
nemű. Női divat és szőnyeg áruház.

Szabott árak. — Előzékeny kiszolgálás.

Új ruháüzlet!

Szolid, szabott árak!

Tavaszi idényre

legelegánsabb, divatos

férfi-, fiu- és gyermeköltönyök,

átmeneti kabátok, tavaszi felöltő
különlegességek legolcsóbban

BALÁZS JENŐ

férfi-, fiu és gyermekruha áruházában szerezhető be

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 61-IK SZÁM,

Közigazgatási Bank mellett. Megyei telefon 6—28. sz.

Mérték után megrendelt ruhák kiváló gonddal rö-
vid idő alatt elkészítetnek. — Vidéki megrende-
lések gyorsan és pontosan elintéztetnek. ooooooooo

A debreczeni színház jövője.

Duló csaták s oly sok viszály után mégis csak győzött a modern haladás szelleme a garasoskodó konzervativizmus felett. Az ország legelső színház-igazgatója, Beöthy, aki 26 éves korában az ország első műintézetének a Nemzeti Színháznak élén állott, lett a debreczeni színház igazgató-tulajdonosa s mint a beavatottak régen tudják, itteni teljes hatalmu művezető-igazgatója Leszkay András lesz, akinek debreczeni igazgatásához a debreczeni színészet egyik fényes korszaka fűződik.

Mindkettőjük multja értékes zálogául szolgál ama reményünknek, hogy a kátyuba került, száz évesnél idősb debreczeni színészet virágzásának legsebbe idejét fogja élni a ránk következő öt esztendő alatt.

Hogy az öreg színházépületet végre is át fogják alakítani, nézőterét kibővítik s egy egész sor páholybérlet áll ismét a közönség rendelkezésére, azt még azoknak is, — akik a Beöthy tervét elleneztek, — a legteljesebb örömmel kell fogadniok. Egy évtizeddel ezelőtt keresztül kellett volna vinni ezt az átalakítást. Mennyivel inkább megköveteli ezt az *egyetemivé* fejlődött Debreczen.

Hogy a debreczeni színészet állandósításának kérdése is megérett a kísérletezésekre, csak most igazolta Máramarosziget állásfoglalása a debreczeni színtársulat ellen. Hogy Beöthy egy szinkör építésével — szerintünk erre legjobb hely a Hatvan-utca végén levő telek, — vagy az új Arany-Bika színházának kibérlésével akar Debreczennek nyári színészetet teremteni, az mellékes. Igaz, hogy a színészet állandósítása az ország több és nagyobb városaiban nem járt eredménnyel, de az is bizonyos, hogy — rendes pénzügyi viszonyok közt, — az egész országban nincs is olyan közönsége a színészetnek, mint Debreczenben. Ezt Beöthy tudta és hangsúlyozta is léptenyomon. (Színészetünk mai válságos állapotai, gyalázatos pénzügyi viszonyaink mellett e sorok írója bizonyítani tudja, hogy Komlóssy Emma legalább 20-szor látott *Lili-jének* egy hétköznapi előadására legalább 100 ember volt kénytelen visszafordulni a színháztól, mert esti pénztárnyitásra nem kapott jegyet.)

Mi magunk a Beöthy — Leszkay-rezsim elé a legnagyobb bizalommal tekintünk úgy anyagi, mint művészi tekintetekből. Hisszük, hogy anyagi zavarok miatt nem fog többé válságos állapotokba kerülni a debreczeni színészet s hogy úgy a társulat művészi személyzetének szervezésével, mint a repertoírok összeállításával a magasabb művészi színvonal elérése, megtartása, győzelemre juttatása fogja a vezetőséget minden ténykedésében irányítani.

A Beöthy — Leszkay aera alatt minden bizonnyal jó *üzlet* is lesz a színház, de anélkül, hogy a magasabb művészi törekvések mellőzésével kizárólag az üzletszerűség vezetné az igazgatóságot.

És ha így lesz, akkor dicsőségteljes korra virrad a debreczeni színészet, amelynek közönsége mindenkor lelki közszükségletnek tekintette a színházat, de csak akkor, ha minden tekintetben a komoly, hamisíthatatlan igaz művészet és irodalom szolgálatában állott ez a Debreczen egész társadalma előtt nagyon fontos intézmény.

Felszínes, kaspedli sikerek, karzati hangulat zajos eredményei ideig-óráig triumfálhattak a debreczeni színházban, de a közönség intellektualitása biztosította létalapját a színháznak csupán.

Nem keressük a most lefolyt színigazgatóválasztás ellentéteit, de kénytelenek vagyunk rámutatni, hogy Debreczen intellektualis közönsége támogatásával győzött Beöthy és Leszkay most is a városi parlamentben és még inkább a parlamenten kívül. A Kenézy Gyula, Márk Endre, Vargha Elemér, Kernhoffer József, Petzko Ernő vezetése alatt álló intelligens közönség vitte győzelemre a korszakalkotó vállalkozás lobogóját. Becsületes, *igaz művészi munkával* tartoznak Beöthy és Leszkay ennek az intelligenciának, semmi mással.

Mi meg vagyunk győződve, hogy e tartozással egyikük sem marad adós senki fiának. E reményünkben, tántoríthatlan bizodalmunkban üdvözljük őket a nagy, fényes művészi multu debreczeni színház élén mindkettőjüket.

Spectator.

SAISON.

Hangok Firenzéből.

A Debreczeni Szemle számára írta : UJFALUSSY AMADIL.

Pythagoras, a régiek egyik neves bölcse a szférák zenéjéről szól, ami meg nem szűnő, folytonos, de amit még sem hallunk, mert születésünktől fogva halljuk s így tökéletesen megszoktuk.

Soha eszembe nem jutott féligmeddig is gondolkodni rajta, mi igaz van e szavakban, pedig agysejtjeim szorgalmas dolgoznak, lehetõn mindent megforgatnak, de Firenzében, ahol tömérdek olyat halmozott fel műértő kéz, ami tiszta, nemes élvezeteket nyújt, ahol annyi a művészet, ihlet, akaratlanul elfogott az az érzés, hogy itt nem néma, tompa a levegő, hanem dallamos, beszédes. S noha a fül nem közvetíti úgy a rejtelmes örök zenehullámokat, hogy élvezhessük, a lélek, ez a szintén titokzatos valami, fölfoghatja az esztétikai hatás alatt.

Sejtelmes, csöndes estén fent voltunk a Collin, az Arno partján szelidenyhén a város fölébe emelkedő halmon. Csupa liget s kecses nyárilak. Rendre bukkan elő a kertes zöldből, fent a dombon, vagy lent a lejtőn, világos fal, lapos háztető és karcú, sötét fa. Ciprusok! Északkomor fölkiáltójelek a természet könyvében! Borongós emlékeztetők, s mégis hogy megférnek a mosolyos hangulatokkal, mint ahogy odaillik a komor, nagy művészet a lágy, puhakek ég alá.

Elmélyült megilletődötten tekintettem le a villasoros, lombos dombról a városra. Firenze a lábaimnál! Ő feküdt lent s mégis én hajtottam fejet előtte. Ugy éreztem, mintha úgy is kellene maradnom szegett nyakszirttel, mert én, az egyszerű halandó nem vagyok ahoz méltó, hogy elbizakodott egyenrangúsággal szembe nézzek vele.

Firenze, drágaságokban, igazgyöngyökben bővelkedő, csupabájj asszony! Firenze, istenháza a művészetnek, ami maga egy vallás. Firenze, a Szép temploma! Gögben ugyan nem vetekedhetsz Rómával, a régivel, a sokemlékessel, mert jóval később teszed meg az első lépéseket, de annyi mindennek lettél aztán kincsesháza, hogy értékben majdnem föl veheted vele a versenyt. Noha tehát, csak vagy ötszáz évvel ezelőtt kezdődik tulajdonképpeni fénykorod Cosimo di Medici alatt, mégis azonban már előbb is jelét adtad, hogy vezető helyet foglalsz majd el a művészet berkeiben. Már a tizenharmadik században volt egy Cimabue-éd, aki Olaszországban a festészetet megalapította, s te nyújtottál munkakört Giottonak,

te szülte a Divina Comoedia költőjét, babéros Danta Aleghierit. Később Donatellót, Brune Lescot is meghódítottad magadnak s mind szélesebb virágzásnak indult a véső, az ecset, s hogy a toll is, tanubizonyosága a remek könyvtár, amelyben sok, sok értékes darab között, Homérosnak első nyomtatása és Virgilius legbecesebb. Lorenzo Magnifico alatt nyílt ki azonban amugy igazán Fiorenza, a legszebb virág Olaszország babérfáján. A renaissance eleven, pezsgő központjává vált s legnagyobb fejlődését Andrea del Sartó, Leonardo da Vinci, meg kíváltképen annak, halhatatlan nevű ellenfelével, Michel Angelóval érte el.

De ki tudná szűk visszaemlékezés keretében kelően méltatni e félisteneket és a többieket mind rendre, akik az örökösen forrongó világban is remekműveket alkottak, még pedig olyanokat, hogy az egész művelt emberiség csudálásukra jár. Mert bizony folytonos villongásban élt az egész ország s minden város. A sok előkelő, gazdag család, amely mind feltétlen uralomra vágyott, szakadatlan háborgatta egymást. Firenzében jó darabig a Medeciek maradtak felül. A város történetében az ő nevük vonul végig skarlátos aranyfonalként, míg ki nem hal a család a tizen-nyolcadik század elején. Terméskövekből épült vár-erős kastélyuk, amit még Cosimo, a haza apja emelt, s amely ezidőszereint a Palazzo Ricardó néven ismeretes, miután később ennek a családnak kezére került, még sokáig fog emlékeztetni hatalmukra.

Kissé sajátos módon illik ez a keménydacos, összesúlykolt kötet, noha művészies formába foglalták, a lágy, olasz hangulatokhoz, az apróra kidolgozott műremekekhez, de a vasmarku, bátor Medeci nemzedék jellemének megfelelt.

(Folytatom)

KÉTSÉGEK.

A „Debreczeni Szemle” számára írta: Szávay Zoltán.

Eremben néha-néha megremeg
A kételkedő Tamások furcsa vére,
S fejem megrázom minden esküjére
Az egyellennek, akiben hiszek.

Láz az éjem, láz a nappalom,
S azt a fehér kezet is eltaszítom,
Mely lágyan, hűsen, mint a szellő a sikon,
Végig simitná lázas homlokom.

A vágyak üznek, hajtnak messzire,
S én kétkedem: van-e jogom repülni?
A vérem forr és nem merek hevülni,
Csak várok, várok s nem tudom mire.

Pedig tudom, az vón' legszebb napom,
Akarni egyet, szentnagyot, merészet,
S vaskeztlyüs kézzel sujtson bár a végzet,
Azt mondani: így lesz, így akarom!

Erőm van hozzá, csak hilem kevés...
A lelkemből nagy vágyak kelnek utra,
De átkos kétkedés borul sorukra,
S a vége mindnek kétség, csüggedés.

KRÓNKA.

Tavaszi nyitány.

Ma délután tintatartómba mosolygott a napsugár. Ez a fanyar, fekete leves, melybe máskor sötét és fejfájós álmaimat főzön bele, egyszerre ragyogó tükörré simult, hogy Tavasz önagsága nézdegélte benne kacér és finom fejceskáját és én ott, a kávéházi tintatartó napsugaras szélén rögtön fel is fedeztem e heti szezoncikk egyetlen témáját. Szivárványszínűnek láttam a tintát, mikor belevágtam tollamat a kalamárisba s kárörvendő bosszuval gondoltam a többi cikkíróra, aki most télkabátban gyanutlanul nézi a kihűlt kályhát, míg én, szinte télkabátban, felcsapok műkedvelő levelibékának s megírom a kályha mellett az első tavaszi cikket.

De vajjon észrevetted-e, nyájas olvasó, hogy minden okosabb ok ellenére is szükségünk van egy ilyen levelibékára, aki először brekekezé a tavaszról? Sokszor már idő előtt melegedik ránk s mégsem veszünk észre. Mellénk ül kacéran és forrón, mint egy láthatatlan utitárs s a hatodik vagy a hetedik érzékünk kell hozzá, hogy megsejtsük. Ugy este hét óra tájban, talán mikor éppen a közeli váltólejárattól savanyodik el kedvünk, botorkálunk haza a szürke, ibolyaszagu esőben és anélkül, hogy tudnók, néhány bolondos, virgunc esőcseppben meghalljuk először a tavasz muzsikáját. Nyomban azután el is felejtjük. Otthon az asztalunkon pár ibolyában hagyja ott a tavasz a névjegyet. Ügyetlen, pisze, igénytelen virágok, léhák és vigak, mint a tavaszi nyakkendők, mintha a természetanyánk téli fagytól dermedt, virágkötéshez még ügyetlen keze fércelte volna össze vásári munkában, első virágnak mutatoul. Muster ohne Wert. A kis virágot eldobod és észre sem veszed, hogy a tavasz lelkedbe lopta fűtőresző könnyelműségét. Másnap már mámoros fejjel ébredsz és lábujjhegyen, dudorászva jársz az aszfalton. A fizetőpincérnek rimes jambusokban felelsz és észreveszed, hogy a Kossuth-utcai színházi rendőr is érzeleg. Meglátod az első piros léggömböt, melyet fehér cérnaszálon táncoltat a kék égbe egy vérszegény urigyerek és úgy találod, hogy a Boeskaai-szobor is nyájasabb, mint máskor az Emlék kertben. Milliós apró villamoscsengő ideges bizsergését halod a levegőben, harsonák riadását, tűzoltótrombiták harsogását. Az ismeretlen vendég már öledbe ül, napsugár-fürtjeivel csiklandja arcodat és virágos, tapsoló kezeivel kacagva fogja be szemedet, mint egy dévaj leány. A tavasz megérkezett.

Az ember ilyenkor egy tavasziat kurjant és fizetés nélkül hagyja ott a kávéházat. Én is ezt akartam tenni, mikor egyik örök ellenségem, akit majdnem úgy gyűlölök, mint jó barátaimat, hozzám sompolygott és elem tolt a Brückner professzor meteorologico-astronomiai cikkét, melyben cinikusan és lelketlenül az évszakok lassu eltűnéséről beszél. A professzor ur itt azt vitatja, hogy az európai klíma ujabban periódikusan ingadozik úgy, hogy a melegség és a szárazság csak harmincéves turnusokban ejti útjába a vén Európát, ma pedig nyakig a hűvös és lucskos, tavasz-talan időszakban vagyunk. Jöhet a meteorológiai március elseje, a csillagászati equinoctum, az elkényeztetett Tavasz primadonnáskodik és csak harminc évi pihenő után jön vissza, akkor is fanyalogva, rövid vendégszereplésre. Akasszuk szegre tavaszi lantunkat és verjük fejünket a falba, a Ver sacrum maga is fut a tavaszi versek és szezon-cikkek elől.

Ez a kijelentés azonban nem fagyasztotta be

tavaszi kedvemet, sőt annál lelkesebben kiáltottam fel:

— Meghalt a tavasz, éljen a tavasz! Pokolba a romantikusok virágos ábrándjával, jöjjön a háboru után a derék pénzügyi kikelet, a bankok és bankók tavasza. Ez pedig, uram, most minden jel szerint utban van, amiről a pénzügyi horizon legjelesebb meteorológusai tanuskodhatnak s ezért nem szabad rossz néven vennie, ha egy csikorgó, keserves tél után lírai érzékenyültséggel köszöntöm a földből kicsirázó kék és piros hasu bankókat és kopár zsebünk kivirágzását. A télkabátunkkal együtt nyugodtan naftalinba tehetjük téli gondjainkat is.

— Április 11-ike tulajdonképen — a 48-iki törvények szentesítésének emlékére, — törvényes ünnepnap lenne. Egy néhány kopott, szinehagyott zászló középületeinken jelezte az ünnepet, semmi más. Manapság azonban, mikor március 15-ike megünnepelését is csak hírből ismerjük, senki sem csodálkozhatik. Véknyan buzog a hazafias érzés a honfiui keblekben, április 11-ike meg épen nem volt rokonszenves a nemzet előtt, mert a kormány csinálta, a nemzetiségeket letörő Bánffy-kormány. Ma azután ugyanazok a hazafiak, akik április 11-ikét hazafiságból nem akarták ünnepelni, elfelejtették a március 15-ikét is megülni. Hiába, a hazafiság, — hacsak nem jövedelmez, — általában kezd kimenni a divatból.

*

= Szentessy János derék, becsületes polgártársunk csak nem tud belenyugodni abba, hogy Rostás főkapitány eltörölte a *köpködő kaszinót*, amely nélkül kiköpései a gyomrába szorulnak s folytogatják a torkát. Ugy gondolkodik tehát, hogy *szellemi sercentlései*-től a városi közgyűlési teremben könnyíti meg magát s *kiköpéseivel* a törvényhatósági bizottság gyűléseit ajándékozza meg. A héten a közgyűlésen megint kiköpött egy szellemességet, amelyért Domahidy főispán nagyon helyénvaló rendutasításában részesült. Természetesen Debreczen kulturális jövője ellen támadt Szentessy bátyánk, akinek, most tudtuk meg, mélyen fekszik a zsebében a pénz. Mint a Bika kártyaszobájának, rendőrileg is helyen kapott kibice nem tartotta be az első kibic-szabályt: — száját befogni! — s belebeszélt a kulturális vitába, ahol pedig ő épen olyan kibic számba megy, mint a Bikabeli 21-esnél.

*

— Szociális szempontokból nagy hordereje van annak a határozatnak, melyet a városi közgyűlés hozott, *huszezer* koronát szavazott meg a munkanélkülieknek és ingyen állásközvetítő hivatalt. S ime — minden szociális elv ellenére — nemcsak az a munkás fizettetik meg, amely gyümölcsöket terem, még a nem teljesített munkáért is gavallérosan fizet az a testület, melyet — virilistái révén, — folyton támad a szociális szakszervezet. Ugye, hogy még sem olyan fekete az ördög, mint amilyennek látják s mégis csak szükség van a tőkésekre, mikor pattan a hur és szakad a pater.

+ Az öreg Arany-Bika szálloda felett keresztül fujt a héten az elmulás szele. Általában régen megérett a lebontásra s most, mikor a csákány elmozdította helyéről az első követ, egyáltalán nem sajnálkozunk rajta. Pedig hány éjszakai gyönyörűségünk, színes illúzióink, szívbeli boldogságunk borult tavaszi virágzásba a zuzmarás téli báléjeken ott a halálraszánt diszteremben? ! De azért nem sajnálunk a maholnap lebontott Bika-szállodából semmit, csak a Mirkovszky-freskóit. Sajnos, a fiatalon elhunyt nagy művész fal-képeit nem lehet megmenteni, miután közvetlenül a vakolatra festettek azok. Azok közt igazi műalkotás volt az a debreczeni nagy vásári jelenet, melynek mulató csikósához 1893 február havában Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színházi kiváló művésze, akkor a debreczeni színház tagja állott napokon keresztül modelt. Ugyanakkor a cigányzenekart a Magyarok zenekarának tagjairól festette a kiváló piktor s a képen éltek Magyar Imre a művész-primás, Magyar József a páratlan tárogató, Lukács István kisbögös, Pócsi Lajos cimbalmos és a Ruha István nagybögös alakjai. Épen 20 évig hirdették ezek a képek a magyar művészet eleven erejét... Hát minden csak egy darabig tart, szokta mondani a Zilahy Gyula filozóf szabója... Ez is csak egy darabig tartott...

*

)(Csak vasutas lett az áldozat Touraja állomásánál, mely ez alkalommal négy vasuti alkalmazott életének utolsó állomása volt. A közönség — valami hallgatólagos együttérzéssel — hamarosan napirendre is tért a gyászos esemény felett. Csakhogy az utasoknak nem lett semmi bajuk, hallatszott itt is, ott is. A vasutast, a szegény mozdonyvezetőt és fűtő halálát épen olyan természetesnek találja mindenki, mint a katonáét a harcban. Mert az emberi tudomány harcának szolgálatában állanak ők a természet megfélemezett elemeivel. A kultura harcai pedig bizonyos százalékban áldozatot követelnek. Mert a legbiztosabb közlekedés mégis csak a gyalogjárás. Még akkor is, ha *nem egyenes* uton jár az ember.

*

— A eszmások és cugos-cipősökre rossz idő járt a héten Debreczenben. A Hortobágy mégis csak átadatik igazi rendeltetésének s valóban jövedelmi forrása lesz Debreczen városának. Igaza van a héten felszólalásaival nagy sikert aratott dr. Révi Nándornak, mikor azt mondta, hogy Debreczenben vannak, akik a színházba járnak szórakozni és vannak, akik a Hortobágyra legeltetni. Most végre, hála a Gondviselésnek, az utóbbiak huszták a rövidebbet. Amit a jövedelmezőbbé lett Hortobágyból nyerünk, abból bőségesen telik színház kibővítésre is. Mert az életben minden kiegyenlítődik s végül Debreczen is tényleg s minden tekintetben az ország legelső vidéki városa lesz.

*

(V) A császár paplana. A császár paplana bizonyára igen finom paplan: a császár paplanát emlegetvén azonban ezuttal egy — jelképes paplanról beszélünk. Arról, amelyről a közmondás azt tartja, hogy az ember ne nyújtózkodjék tovább, mint ameddig a paplana ér. Erről a paplanról az ötletes német császár mondott a minapában igen érdekes, érdemes és megszívlelni való dolgokat. Az ő katonáinak mondta abból az alkalomból, hogy a tiszt urak egy lakomán vendégül üdvözölhették és ünnepelhették az ő legfőbb hadurukat. A lakoma természetesen pazar volt, a szakácművészet remekei árasztot-

ták el az asztalt és a vizes poharakban is pezsgő gyönyözt. A német császárnak azonban nem lett jó kedve a dus és finom lakomától, sőt az arca elkomorodott, a homloka ráncokba gyűrődött. És nem is titkolta el a nehezitelés okát. Fölkelt és igen komoly hangú felköszöntőben arra figyelmeztette a liszturakat, hogy a császár kabátját ne tévezzék össze a császár paplanával. Azért mert a császár kabátját viselik, ne érezzék kötelességüknek, hogy akkora luxust is fejtsenek ki, mintha császárok lennének. Mert a luxus, a reprezentálás, a rangos élet sokba kerül. A császár bátran nyújtózkodhatik, mert neki telik a — paplanából. A katonának azonban nincsen civilistája, csak fizetése. Ez pedig nem a legnagyobb paplanok közül való. Fácán pecsényére meg francia pezsgőre nem igen telik belőle. De a császár kijelentette, hogy az ő kabátja nem is követeli a fácán pecsényével meg a francia pezsgővel való élést attól, aki viseli. Sőt ellenkezőleg: azt követeli tőle, hogy úgy éljen, ahogy ez a módjának, a fizetésének megfelelő. Különböztetetlenül a bajok, a gondok nyugós forgatagába kerül, már pedig a katonának a harc ugyan a hivatása: de az ellenséggel kell viaskodnia, nem pedig — a hitelezőkkel. Az ilyen viadalokban egy katona se szerzett még soha sem vitézségi érmet, vagy bármiféle medáliát. A német császár okos szavát a német tisztekhez intézte, de az okos szónak az a természete, hogy mindenkinek érdemes megszívlelni, annak is, aki nem német és nem katona. A hiuságnak, a költségeskedvnek, annak a hamis kötelességérzetnek, hogy mutatósabban kell élni, mint ahogy a módjuk megengedné, sokan viselik a császár — kabátját azok között is, akiknek nem az uniformis a gunyájuk. Ennek a hajlandóságnak gondban, becsületben, sőt emberéletben is rengeteg áldozattal adózik a társadalom; ezért üdvös lenne, ha a német császár szavát meghallanák többen is, mint akikhez intézte.

— *Ha nő vagy férfi olcsón akar öltözködni: szöveget Fischer Adolf és fia (Piac-u. 61.) cégénél szerezze be.*

— *Löbl Gyula és Társa látszerész és fényképezési szaküzlete Piac-u. 63. szám. Telefon szám 869.*

Apollo mozgószínház.

Igazgató Deési Alfréd.

HÉTFŐN, KEDDEN, SZERDÁN kizárólagos bemutatási joggal **Egy test, két lélek.** Dráma 5 felvonásban. Írta: Dr. Paul Lindau. Főszereplő: Albert Basserman a berlini Deutsches The ter tagja. 2 órát betöltő szindarab!

SZÍNHÁZ.

Színházi hét.

Elég szép érdeklődés mellett zajlott le a színházi hét, melynek repertoírja sok érdekességgel szolgált s eléggé változatos volt.

Haller Irmát,

a budai s temesvári közönségnek egy évtizeden keresztül kedvenc szubrett primadonnáját ismerette meg a debreczeni publikummal Irmay szinigazgató s ezt nagyon okosan cselekedte. Haller Irma azt a diskkrét, finoman halk színekkel dolgozó, csipkeszerű

szubtilitásokkal hódító művészi tónust képviseli a magyar színészetben, mely nem indít hajtóvadászatot olcsó hatásokért. A nagyobb vidéki városok kritikusaival szemünkre lobbantott *debreczeni stilus*-nak persze nem sok gyönyörűsége telt Haller Irma művészetében, de annál inkább hódított a jóízű közönség ítélőszéke előtt. Különösen tetszett nekünk a *Náni* cimszerepében. Blaháné után Ellinger Ilona volt a magyar színpadok legjobb Nani-ja. Méltán sorakozhatik ezek mellé a Haller Irmáé. A Nani előadás összese is a jobbak közé tartozott s különösen a Lajthay Károlyé elsőrangú kabinetalakítás volt.

A Tatárjárás huszárkadétjában a Varázskeringő Francijában csillogtatta még közvetlen hatása, előkelően finom művészi készségeit Haller Irma, aki az intelligens színházlátogató közönség előtt kellemes emlékeket hagyott maga után a debreczeni színház nézőterén.

Désy Alfréd,

akinek arcképét lapunk mai címlapján reprodukáljuk szintén vendége volt e héten színházunknak, melynek éveken keresztül kötelékébe tartozott s művész tagja volt.

A régi nagy színészek úgy tartották, hogy igazi művészember előtt nincs szerepkör s tisztán a gyorsan adminisztráló munkamegosztás miatt különböztették meg a színészeket s így alakult ki az egyoldalú szereposztás rendszere. Désy Alfréd voltaképpen komikus volt, de hogy mint drámai szerelmes színész is számottevő a magyar színészetben, azt Romeojával igazolta.

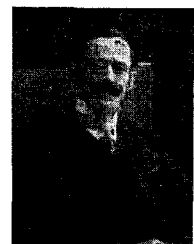
Tudomásunk szerint egyik világhírű filmvállalat akarja mozi-színésznek szerződtetni. Hát Désy Alfréd művészetének egyénisége valósággal predesztinálja erre. Nem tudunk párját, akinek úgy plasztikája, taglejtése, mint mimikája, arcjátéka annyira kifejező lenne, mint neki. Nem nehéz megjósolni, hogy új pályáján világhírű sikerei lesznek. De az is bizonyos, hogy benne érzékeny vesztesége lesz a magyar színpadoknak.

A hét műsorát az *Első és második* pompás előadás dominálták, melyeknek ensembléjában Halassy Mariska, Vajda Ilona és Lajthay Károly most is brillirozta.

(Sz.)

Janátka Alajos kereskedelmi és műkertészeti telepe Szoboszlói-úton. (Virágüzlete Debreczen, Piac-u. 59. sz. Telefon 8—44. Telep-telefon 10—46.)

URANUS

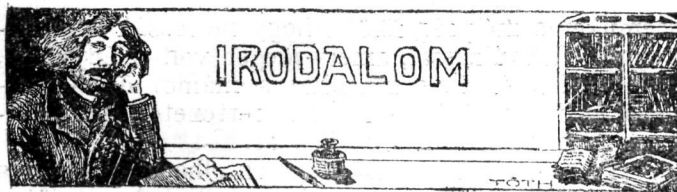
SZÍNHÁZ

Hétfőn, kedden, szerdán

fényes KINEMA SOIRÉE. Előkelő műsor!

Csütörtökön, pénteken Asta Nielsen ciklus IV. rész.

BÜNÖS ÉJSZAKÁK.

A hetedik szoba.

(Szávay Zoltán költeményes kötete.)

Csak sást nemzenek a sasok. Szávay Gyulának, akit a magyar Heinének tekinthetünk a magyar versirodalomban, kivételesen egyéni, bájos humora révén s aki a Petőfisták, Kisfaludisták poetai tekintélyét kifelé is természetszerűleg reprezentálja, mint ember is nagy népszerűségnek örvendvén az országban, melyet keresztül-kasul jár, mint nélkülözhetetlen az alkalmi hegedősök fejedelme, — méltó utódja akadt Zoltán fiában.

A fiatal Szávaynak nem a legelső verskötete, a mostanában megjelent, de a legértékesebb minden munkái közt s méltán tarthat számot a komoly, érdemleges kritika méltatására. Csodálatos üdésége az igazi költői emocióknak, szinte zenés formai érzék, nem korszakos eszméket propagáló, de mindannyiunk által együttértett érzéseknek művészi formákba öntött interpretálása, teljesen modern, de nem hagyományos irodalmi nyelv, ez jellemzik Szávay verskötetét, mely *Singer* és *Wolfnerék* diszes köntösében jelent meg.

Hogy miért kapta a *Hetedik szoba* c. verstől a címet a pompás kiállítású kötet, azt a vers 3 sora magyarázza meg, szólván a következőképen:

...Minden léleknek van egy zárt kilincse

Egy titkokkal telt hetedik szoba,

Talán az álka, talán drága kincse...

Lelkének féltve őrzött szellemi drágaságait őrzi Szávay Zoltán szívének hetedik kamarájában s ezek közé enged egy pár percre bepillantani verskötetében, melynek tartalmát nagy önkritikával, helyes ízléssel válogatta össze legújabb, a fővárosi lapokban elszórtan megjelent poémái közül.

A fiatal költőnek közel 100 versét tartalmazó kötetét ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Világkönyvtár. A világirodalom reprezentatív munkái között, melyek a Világkönyvtárban már eddig is megjelentek s melyek az ismeretek legváltozatosabb területeinek dus természetét kínálják, alig van olyan, mely a modern gondolkozás számára izgatóbb érdekű volna, mint Darwinnak „Egy természetudós utazása a föld körül” című most megjelent két kötetes műve. A klasszikus, nagy útleírások közé tartozik ez a munka, mely új, szűzi vidékeket ír le, amiket addig alig érintett a tudomány szeme. Darwin híres világgörülű útján gyűjtötte mindazt a rengeteg anyagot, mindazt a rengeteg adatot és megfigyelést, amikből később nagy elmélete: a darwinizmus született meg. Ez a könyv foglalja magában a darwinizmus első gondolatait. Az állattan, geologia, növénytan, néprajz, ásványtan, őslénytan valóságos lexikona ez az uti napló, de még sem lesz egy pillanatra sem szárazzá, mert izgató érdekességgel változik egyre a leírás színpadja és ott csillog minden lapján Darwin friss humora. A fordítást dr. Fülöp Zsigmond végezte nagy tudással. A Világkönyvtár egy-egy vászonkötésű vastag kötete 1 korona 90 fillérért minden könyvesboltban kapható.

*

Az e rovatban felsorolt művek kaphatók Hegedüs és Sándor könyvkiadóhivatalában, Kossuth-utca 11. szám.

Megnyílt Komlós Géza

női- és leányfelöltők árúháza

Debreczen, Piac-u.52.

(Az új megyeháza mellett.)

Kosztümök, bluzok, pongyolák, női és gyermekfelöltők remek, nagy választékban.

KÖZGAZDASÁG.

A Trieszti Általános Biztosító Társulatmárcius 16-án 81-ik rendes közgyűlését tartotta. Besso Marco elnök jelenti, hogy a társaság vezérigazgatója terralbai Richetti Ödön súlyos egészségi tekintetekből és határozott orvosi rendeletre állásától, melyet az intézet javára nagy szeretettel és felette fényes sikerekkel töltött be, lemondott. Az igazgatóság és igazgatótanács, bár nagy sajnálattal, kénytelen volt az érdem-dus vezérigazgatónak lemondását a jelzett körülményekkel igazolt visszavonhatatlan elhatározásánál fogva tudomásul venni. De azon kívánságtól vezéreltetve, hogy Richetti ur értékes közreműködése és gazdag tapasztalatai a társaságnak továbbra is megtartassanak, az igazgatóság és igazgatótanács indítványozza Richetti úrnak, az igazgatóság tagjává való megválasztását. A közgyűlés Richetti ur lemondását a társaság körül szerzett hervadhatatlan érdemeinek hálás elismerése és mély köszönete kifejezése mellett tudomásul vette és őt közfelkiáltással az igazgatóságba beválasztotta. A közgyűlés elé terjesztett 1912. évi mérlegek előttünk fekvő jelentéséből látjuk, hogy az 1912 december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek** 1,267.209,909 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 55.525,392 korona és 20 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.703,976 korona 65 fillérrel 375.547,656 korona 67 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék-alapja 7.141,183 korona 12 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ághoz, beleértve a tüköruveg biztosítást, a díjbevétel 18,926.541,149 korona biztosítási összeg után 32.462,892 korona 58 fillér volt, miből 11.326,023 korona 37 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 21.136,864 korona 21 fillérre rugott és ez összegből 15.302,279 korona 59 fillér mint díjtartalék, minden tehertől menten, jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesse váló díjkötelezvények összege 155.630,256 kor. 27 fillér. A betörésbiztosítási ághoz a díjbevétel 1.636,426 korona 93 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 916,019 korona 81 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ághoz a díjbevétel kitett 6.048,766 koronát, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.793,257 korona 34 fillérre rugott. Károkért a társaság 1912-ben 49.019,662 korona 23 fillért és alapítása óta 1,112.818,121 korona 56 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 222.758,821 korona 22 fillér esik. A nyereség tartal-

lékok közül, melyek összesen 17.264,558 korona 20 fillérre ruznak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalékok, mely 7.360,599 korona 28 fillért tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az idei átalakulással együtt 7.924,932 korona 13 fillérre rug, továbbá fel-emlitendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2.219,026 korona 79 fillért tesz ki. Részvényenként 720 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átalakulások folytán 416.840,622 korona 40 fillérről 434.367,388 korona 47 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 104.161,605 korona 92 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 45.159,521 korona 06 fillér. 3. Értékpapírok 242.001,442 korona 88 fillér. 4. Követelések államnál és tartományoknál 40.422,113 korona 73 fillér. 5. Tárcá-váltók 626,815 korona 16 fillér. 6. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 1.995,889 korona 72 fillér. Összesen 434.367,388 korona 47 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. A „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapesten, — mely az Assicurazioni Generali leányintézete, — egyéb ágazatain kívül foglalkozik a kezességi- és óvadék-, valamint az eltulajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és sikkasztás elleni biztosítással, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosításával, mely új ágazatokat nevezett társaság vezette be hazánkban. — A debreceni fiókiintézmény Piac-u. 30. szám alatt van az I. emeleten.

Debreczeni Építő Részvénytársaság cég alatt 1 millió korona alaptőkével új intézmény alakult, melynek feladata lesz a mostoha pénzügyi viszonyok folytán szűk korlátok közé jutott építő-ipar fellendítése. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjaiul megválasztottak: *Degenfeld József* gróf főrendiházi tag, *Márk Endre* m. kir. udvari tanácsos, *Hollós Ödön*, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója, *Grünwald Mór* okleveles építész, *Szávay Gyula* kereskedelmi és iparkamarai titkár, *Grünwald Mór* vállalkozó, *Glac Antal*, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság vezértitkára, *Schiffer Miksa* okleveles mérnök, *Nyíri Ernő* dr. ügyvéd és *Schweiger Ödön*, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója. A felügyelőbizottság tagjaiul megválasztottak: *Balázs Leó*, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank aligazgatója, *Fischer János* aligazgató, *Frigyesi Jenő* bankigazgató, *Gáspár Géza* dr. főorvos, *Kemény Viktor* dr. ügyvéd és *Poroszlai László* bankigazgató. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen elnökké *Degenfeld József* gróf, alelnökké *Márk Endre* és *Grünwald Mór*, jogtanácsossá *Nyíri Ernő* dr. választottak meg.

REGÉNY.

Örök sötétségben.

A Debreczeni Szemle számára írta: KAFFKA MARGIT.
(12)

— Jer, — súgta a sötétbe rekedten, fenyegetően.
— Nyomorékok vagyunk és kivetett koldusok. De ketten vagyunk. Az enyém vagy!...

És a gondolatlanság ilyen perceit keresték, hajszolták ezentúl. Mintha dacos erőszakkal menekül-
nének a saját józanságuktól, mintha be akarnák fogni

szemüket a mélység fölött, hogy ne lássák a szakadékait. Vak túlzással, amely idegen volt a lényüktől, kényszerítették bele magukat a mámor önfeledtségeibe, a fáradságig, a halálos, rettenetes lehangoltságig. Így tartott ez heteken át.

Es eljött a legutolsó nap, az elhatározás napja és a cselekvésé, a fordulat estéje, amely korcs életüket a jövő felé, a szabadság illatos levegője, a boldogság kuszált, zavaros álmoképei felé terelte volna. Éva egyedül volt és beteg volt ezen a napon.

Nem érzett fájdalmat egy tagjában sem, de valami rettenetesen nehéz, tompa kábultságot az egész testén. Csak az agya élt, vergődött, zakatolt egyre, és borzalmasan konok, maniakus körforgással, mint a laposó malom kerekén, folyton visszatérő, ütemes rendben sorakoztak a kicsi, egyhangú kényszer-gondolatok. Együgyűek, jelentéstenek, mindig ugyanazok.

(Folyt. köv.)

Minden nap napvilágot látnak új különlegességek az arcbőr ápolására; ezek nagyrészt arcfestékek. — Csakis a **Crème Simon** adja meg az arcbőrnek az **üdeséget** és a **természetes szépséget**. 10 év óta el van terjedve az egész világban, minden utánzás ellenére. A **Poudre de riz** és **Savon Simon** kiegészíti a **crème** gyógyhatását.

Elsőrangú úri-divatárúk, „ITA” és „BORSALINO” kalapok, különleges nyakkendők a legszebb választékban

Frank Testvérek

Piac- és Szent-Anna-utca sarok. — Telefon 749.

Feltűnő szép kalapok

különleges nyakkendők, kitűnő minőségű férfi-fehérműek **LENGYEL SAMU UTÓDA**

Frank Imrénél, a Dréher mellett.

A tavaszi újdonságok megérkeztek

Szegő Árpád

KOBRAK-cipők raktárába

Telefon 654.

Debreczen, Piac-u 42.

Özv. Dankó Béláné és Társa

EKLI JÓZSEF

a város legrégibb s legdusabban felszerelt temetkezési vállalata.

Üzlethelyiség áthelyezve Kossuth-u. 15. szám alól KOSSUTH-UTCZA 6., SÁSS-Ú. SAROKHÁZ 1. számú, volt Boros-féle üzlethelyiségbe.

Nappali telefon 322. Éjjeli telefon 66. — Lakás Csapó-u. 16.

Minden a temetkezés szakmájába vágó megbízást a tulajdonos személyes felügyelete mellett végzünk bármely vidék vagy külföldön is.

UJ NŐIKALAP DIVATTEREM megnyílt

KOVÁCS GYULA és TSA

női- és gyermekfelöltő divattermében ~ ~ ~ TELEFON 666.

DEBRECZEN, PIAC-U. 55. SZÁM. Hungária kávéház mellett.

A cigányprimás.

Rácz Pali	— — — — —	Kassay
Laci, a fia	— — — — —	Falussy
Sári	) leányai	Borbély L.
Klári		Horváth I.
Juliska, a huga	— — — — —	Zilahyné
Irinov grófné	— — — — —	H. Serfőzy E.
Gaston, a fia	— — — — —	Kormos F.
VII. Heribert király	— — — — —	Szabó Gyula
Musztari, udvarmester	— — — — —	Kállay K.
Cadeau	— — — — —	L. Farkas P.
Fekete Péter, öreg cigány	— — — — —	Székely Gyula
Herzsilla, táncosnő	— — — — —	Vámos Gizi

I. FELVONÁS. Rácz Pali, a világhírű, öreg cigány-primás, csendesesen éldegél Pesten, egy Soroksári-uti házban. A fia, Laci, már zeneakadémiába járó fiatalember, a lánya, Sári eladó-lány, az unokahugát, Juliskát pedig ő maga akarja deres fejjel feleségül venni. A fiát lenézi az öreg naturalista és a fu, aki titokban szereti Juliskát, sértett önérzettel világga bujdosik. Ekkor érkezik meg a házhoz az öreg barátja, Irinov Gaston gróf Párisból és hosszas rábeszéléssel ráveszi Ráczot, hogy menjen el hozzá Párisba muzsikálni egy ünnepségen.

II. FELVONÁS. Irinov Gaston gróf párisi palotájában folyik az ünnepség, amelyet inkognitóban egy király is megtisztel látogatásával. A házi zenekart Laci vezeti, aki bujdosásában ide került karmesternek. Az estély fénye Rácz, de a hegedűjén elpattan a hur. A fia játszik helyette óriási sikerrel. Az öreg cigány pedig, mikor ő is játszani kezd, csufosan megbukik.

III. FELVONÁS. Gaston nagyon szomorú, mert szereti Sárít, az anyja beleegyezését pedig nem remélheti. Laci is szomorú, mert Juliska az apjának a menyasszonya. A megoldást Rácznak és a grófnénak a találkozása hozza meg. Kiderül ugyanis, hogy 30 évvel ezelőtt a grófné és a cigányprimás igen forró kis flörtöt folytattak. A visszaemlékezések hatnak: a szerelem győzedelmeskedik és a fiatalok egymáséi lesznek.

Lakájok.

Jeanette	— — — — —	Halassy Mariska
Marinka, komorna	— — — — —	Vajda Ilonka
Pavlicsek János, portás	— — — — —	Lévay Farkas
Ifj. Pavlicsek, főkomornyik	— — — — —	Bérczi Ernő
Kovács, soffőr	— — — — —	Kemény Lajos
Pista, lovász	— — — — —	Szabó Gyula
Józsi, komornyik	— — — — —	Kormos Ferenc
Kovácsics' főszakács	— — — — —	Perényi
Miska, inas	— — — — —	Szászhalmy

I. FELVONÁS. Gralkovich Tasziló herceg kastélyában vagyunk. Az öreg herceg évek előtt meghalt, a lakájok csak annyit tudnak, hogy halála előtt erősen összezdördült a fiával, aki azóta még az édesapja temetésére sem jött haza. A személyzet várja a herceget, aki végre váratlanul hazajő.

II. FELVONÁS. A hercegenben csalódik a személyzet. Öt év alatt megváltozott. Dolgos ember, nem konzervatív, sőt meghívja magához — a lakájok nagy összeröffenésére — a szomszédos, ujdonsült bárókisasszonyt. A lakájok ienéznek a parvenü mágnáskisasszonyt, akinek a soffőrtje erősen legyeskedik az egyik komorna, Marinka körül. A kerceg mindinkább kegyvesztett lesz a lakájok előtt. Behívhatja Marinkát, a komornát, ami végleg féltékenyvé teszi a főkomornyikot, Jánost, aki most már gyűlöli b herceget.

III. FELVONÁS. A lakájok gyanuja valóra válik. A bárókisasszony meg akarja venni a kastélyt. A lakájok még biznak abban, hogy a kastély hitbizomány és a herceg nem adhatja el. De a király engedélye megjő, a kastélyt eladják, a herceg eltávozik. A lakájok pedig épen olyan reverenciával állnak most már a bárókisasszony, mint egy nappal előbb a herceg előtt.

Telefon 632.

Telefon 632.

HALMÁGYI

divatháza Debreczen, Piac-utca, a főpostával szemben.

Costüm osztály.

Női- és leány-costümök, remek kivitel . . . K 30-tól.

Pongyola osztály.

Creton és mosó Delain, divatos formák . . . K 10-től.

Felöltő osztály.

Kék cheviott felöltők és Raglánok . . . K 18-tól.

Eredeti modellek.

Szolid, olcsó árak.

Előzékeny kiszolgálás.

Külön mérték osztály.

Szabó Miklós

Debreczen, Piacz-utca 19. sz. alatt
(volt Ranunkel házbán.)

Rendelésszerűen készült, kész
férfi, fiu és gyermekruha
különlegességek állandóan raktáron.

Felöltők, télikabátok.

Külön mértékszerű
angol uri szabóság.

Helyi és megyei telefon 10—64.

Legolcsóbb szabott árak
minden darabon feltüntetve.

Nem fáj a feje másnap ha

Littke pezsgőt iszik

MOSKOVITS JÓZSEF

uri szabó divatterme VÁROSI ÚJ BÉRHÁZ.

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az építkezés miatt a Piac-utcai barakban volt üzlethelyiséget a Piac-utcai VÁROSI ÚJ BÉRHÁZBA (búldai 3-ik bolt) helyeztem át. Kérem továbbra a nagybecsű pártfogásukat. Kiváló tisztelettel MOSKOVITS JÓZSEF uri szabó.

A DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK

ÁRÚCSARNOK SZÖVETKEZET

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.

Hunyadi-utca 17—19. (Demetrovics-palota)

Ajánlja dusan felszerelt áruccsarnokát a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig. HALÓ SZOBÁK, EBEDŐK, ÜRISZOBÁK, SZALONOK, valamint egyes bútordarabok raktáron, avagy adandó terv szerinti előállítását vállalkozik. Szigorúan szabott árak!

Butorokért jótállás, kedvező fizetési feltételek!

Megnyílt A BORDÓ ÉTTEREM Széchenyi-utca 54. szám alatt.

A jó hírnévnek örvendő vendéglő teljesen újjá alakítottatott. IZLETES KONYHA! — KITÜNŐ BOROK! Estenként Berki Béla, a jeles szolista hangversenyez. Havi étkezésre előfizetések jutányos árban elfogadhatnak. Pontos és figyelmes kiszolgálásról gondoskodik

FRIEDENTHAL SÁNDOR, vendéglős. ::

Március 15-iktől kezdve modernül berendezett, fedett tekepálya áll a vendégek rendelkezésére.

13 év óta fennálló üzletünket Piac-u. 49. sz. alá (Főpostával szemben) áthelyeztük, sok újonnan és dusan berendezett raktárunkban

a legszebb divatu gyapjuszövedeinket

ugy férfi öltönyökre, mint női kosztümökre ajánljuk a legjutányosabb árak mellett. Tisztelettel:

(Telefonszám: 788.) **Domán és Kurz**

A Debreczenvárosi Takarékpénztár Rt. ÜZLETHELYISÉGE

PIAC-U. 42. SZÁM ALATT azonnal kiadó. — Értekezhetni dr. Polgár Dániel irodájában ugyanazon házban.

Egészségügyi Műszaki Vállalat

R. T. Péterfia-u. 46. sz. Telefon 10—62.

Debreczen legnagyobb

vízvezeték berendezési vállalata

Házak vízvezetékének évi jókarban tartását elvállaljuk. — A vállalat műszaki igazgatója Brüll Alajos.

Szines és fehér férfiingek, lábravalók, harisnyák, zsebkendők nagy választékban. v

Jó mosó zefir, karton, batiszt és ruha-vászon. v Sportingek amerikai gallérral. Női harisnyák, zsebkendők, kötények, divat szerint. v Kész fehérneműek nők, férfiak és gyermekek részére. v

Legrégibb megbízható vászonüzlet!

Alapítva 1831-ben.

Menyasszonyi kelengyék legnagyobb választékban. v

KARDOS LÁSZLÓNÁL

Debreczen, Kossuth-utca 9. szám.

Művirágok, szalma-kalapok, keztyűk, harisnyák, női- és férfiingek, nyakkendők, kalapok legolcsóbban

SCHWARZ M. L.-nél, Megyeház mellett

LIKÁCS VILMOS és Testvére cementárúgyára

Debreczen, Hatvan-utca 5. TELEFON 308. SZÁM.

KOVALD PÉTER ÉS FIAI

es. és kir. szab. kelme- és szőrme-festő, vegytisztító és gőzmosógár BUDAPEST. VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM ALATT

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse oooooooooooooo

FARKAS BELLA

DEBRECZEN, MIKLÓS-U. 5.

vette át a képviselőt és a gyár rendes árában vállalja az ural-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézmunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stb. elvezetését és testését.

Ugyisintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árajáról, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a Kovald Péter és fia cég.

Elvállal mindennemű vízvezeték berendezéseket, melegvíz- és központi gőzfűtést, fürdőszobák berendezését a legmesszebbmenő igényeknek megfelelően, valamint melegvízberendezéseket is.

Óriási anyagraktárunk folytán abban a helyzetben vagyunk, hogy a megrendeléseket azonnal és pontosan teljesíthetjük. Elsőrangú munkaerőkkel rendelkezünk. Minta raktárunk minden időben megtekinthető.

Megrendeléseket kedvező fizetési feltételek mellett is elvállalunk. Utbaigazítással, műszaki tanácsal és költségvetéssel teljesen díjtalanul szolgálunk.